

Nghệp vụ Niêm yết và lưu ký

Giảng viên: Phạm Văn Sơn

5/11/20091

Nghệp vụ niêm yết

1. **Khái niệm**
2. **Các hình thức niêm yết**
3. **Các tiêu chuẩn niêm yết**
4. **Những thuận lợi và bất lợi trong NYCK**

5/11/20092

1. Khái niệm:

Niêm yết chứng khoán là hình thức ghi danh chứng khoán vào danh mục các chứng khoán đủ tiêu chuẩn tại Sở GDCK. Niêm yết thường bao hàm việc yết tên công ty, yết chứng khoán, và yết giá chứng khoán trên bảng giá chính thức tại Sở GDCK.

Việc niêm yết chứng khoán nhằm hướng vào 4 mục tiêu:

- Bảo vệ các nhà đầu tư
- Thiết lập một quan hệ hợp đồng giữa Sở GDCK và công ty phát hành chứng khoán
- Bảo đảm tính trung thực, công bằng, an toàn, công khai
- Giúp gia tăng khối lượng chứng khoán cung ứng

5/11/2009

3

2. Các hình thức niêm yết:

Niêm yết lần đầu: là việc cho phép chứng khoán của một công ty được đăng ký niêm yết lần đầu tiên tại sở GDCK, sau khi công ty đã thỏa mãn các yêu cầu.

- **Niêm yết bổ sung:** là việc niêm yết tiếp những chứng khoán phát hành bổ sung nhằm mục đích tăng vốn, sát nhập, chi trả cổ tức,...
- **Niêm yết thay đổi:** là việc thay đổi các nội dung niêm yết như: tên, số lượng loại, mệnh giá, tổng giá trị chứng khoán được niêm yết.
- **Niêm yết lại:** là việc cho phép một công ty phát hành được tiếp tục niêm yết trở lại các chứng khoán trước đây đã bị hủy bỏ vì không đáp ứng được các tiêu chuẩn duy trì niêm yết.
- **Niêm yết chéo:** là hình thức chứng khoán của công ty vừa được niêm yết và giao dịch trên TTCK trong nước và TTCK của nước ngoài.

5/11/2009

4

3. Các tiêu chuẩn niêm yết:

- Tiêu chuẩn định lượng:
 - Thời gian hoạt động liên tục tối thiểu của công ty: Công ty niêm yết phải có 1 nền tảng kinh doanh đầy đủ và hoạt động liên tục.
 - Quy mô vốn: Vốn đóng góp, vốn đăng ký, vốn cổ phần của công ty...
 - Cơ cấu sở hữu cổ phần: Số lượng và tỷ lệ cổ phiếu nắm giữ bởi các cổ đông tối thiểu và các cổ đông lớn.
 - Khả năng sinh lời.
 - Tỷ lệ nợ
 - Cơ cấu bầu cử.

5/11/2009

5

3. Các tiêu chuẩn niêm yết (tt):

- * Tiêu chuẩn định tính:
 - Lợi ích mang lại đối với quốc gia
 - Vị trí và sự ổn định tương đối của công ty trong ngành
 - Triển vọng của công ty
 - Phương án khả thi và sử dụng vốn phát hành
 - Ý kiến kiểm toán về các báo cáo tài chính
 - Tổ chức công khai thông tin
 - Cơ cấu tổ chức hoạt động của công ty
 - Mẫu chứng chỉ chứng khoán

5/11/2009

6

Các điều kiện niêm yết tại Sở GDCK TP.HCM

a) Điều kiện niêm yết cổ phiếu:

- Là công ty cổ phần có vốn điều lệ đã góp tại thời điểm xin phép niêm yết từ 80 tỷ VNĐ trở lên, có tình hình tài chính lành mạnh và hoạt động kinh doanh 2 năm liên tục có lãi trước năm xin phép niêm yết.
- Đối với doanh nghiệp nhà nước cổ phần hóa và niêm yết ngay trên thị trường chứng khoán thì hoạt động kinh doanh của năm liền trước năm xin phép phải có lãi.
- Các cổ đông là thành viên hội đồng quản trị, ban giám đốc, ban kiểm soát của công ty phải cam kết nắm giữ ít nhất 100% số cổ phiếu do mình sở hữu trong 6 tháng đầu tiên và 50% trong 6 tháng tiếp theo...

5/11/2009

7

Các điều kiện niêm yết trái phiếu:

b) Điều kiện niêm yết trái phiếu:

- Là công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn, doanh nghiệp nhà nước có vốn điều lệ đã góp tại thời điểm xin phép niêm yết từ 80 tỷ đồng VNĐ trở lên.
- Hoạt động kinh doanh có lãi 2 năm liên tục liền trước năm xin phép niêm yết và có tình hình tài chính lành mạnh.
- Có ít nhất 100 người sở hữu trái phiếu.

5/11/2009

8

Điều kiện niêm yết chứng chỉ quỹ đầu tư

Trong vòng 30 ngày, kể từ khi kết thúc đợt phát hành chứng chỉ quỹ đầu tư chứng khoán ra công chúng, quỹ đầu tư chứng khoán phải làm thủ tục đăng ký niêm yết với ủy ban chứng khoán nhà nước, nếu đáp ứng các điều kiện sau đây:

- Quỹ có tổng giá trị chứng chỉ quỹ đầu tư chứng khoán (theo mệnh giá) phát hành tối thiểu 50 tỷ đồng VN.

5/11/2009

9

Điều kiện Đăng ký niêm yết chứng khoán tại HaSTC

a) Điều kiện niêm yết cổ phiếu:

*** Là công ty cổ phần có vốn điều lệ đã góp tại thời điểm đăng ký niêm yết từ 10 tỷ đồng Việt Nam trở lên tính theo giá trị ghi trên sổ kế toán;**

*** Hoạt động kinh doanh của năm liền trước năm đăng ký niêm yết phải có lãi, không có các khoản nợ phải trả quá hạn trên một năm và hoàn thành các nghĩa vụ tài chính với Nhà nước;**

*** Cổ phiếu có quyền biểu quyết của công ty do ít nhất 100 cổ đông nắm giữ;**

5/11/2009

10

Điều kiện Đăng ký niêm yết chứng khoán tại HaSTC

- * Cổ đông là thành viên Hội đồng quản trị, Ban Kiểm soát, Giám đốc hoặc Tổng giám đốc, Phó Giám đốc hoặc Phó Tổng giám đốc và Kế toán trưởng của công ty phải cam kết nắm giữ 100% số cổ phiếu do mình sở hữu trong thời gian 6 tháng kể từ ngày niêm yết và 50% số cổ phiếu này trong thời gian 6 tháng tiếp theo, không tính số cổ phiếu thuộc sở hữu Nhà nước do các cá nhân trên đại diện nắm giữ;
- * Có hồ sơ đăng ký niêm yết cổ phiếu hợp lệ theo quy định tại khoản 2 Điều 10 Nghị định này;
- * Việc niêm yết cổ phiếu của các doanh nghiệp thành lập mới thuộc lĩnh vực cơ sở hạ tầng hoặc công nghệ cao, doanh nghiệp 100% vốn nhà nước chuyển đổi thành công ty cổ phần không phải đáp ứng điều kiện quy định tại điểm b khoản 1 Điều này.

5/11/2009

11

Điều kiện Đăng ký niêm yết chứng khoán tại HaSTC

b) Điều kiện niêm yết trái phiếu doanh nghiệp

- * Là công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn, doanh nghiệp nhà nước có vốn điều lệ đã góp tại thời điểm đăng ký niêm yết từ 10 tỷ đồng Việt Nam trở lên tính theo giá trị ghi trên sổ kế toán;
- * Các trái phiếu của một đợt phát hành có cùng ngày đáo hạn;
- * Có hồ sơ đăng ký niêm yết trái phiếu hợp lệ theo quy định tại khoản 3 Điều 10 Nghị định này.

c) Trái phiếu Chính phủ, trái phiếu được Chính phủ bảo lãnh, trái phiếu chính quyền địa phương được niêm yết trên Trung tâm Giao dịch chứng khoán theo đề nghị của tổ chức phát hành trái phiếu.

5/11/2009

12

4. Những thuận lợi và bất lợi trong niêm yết chứng khoán

a) Những thuận lợi:

- Công ty sẽ dễ dàng huy động được khối lượng vốn lớn với chi phí thấp hơn.
- Người đầu tư tin tưởng hơn vào công ty niêm yết và tính thanh khoản của chứng khoán niêm yết thường cao hơn.
- Độ tín nhiệm của công ty niêm yết sẽ được nâng cao trên thị trường.
- Việc giao dịch mua bán, chuyển nhượng, thế chấp thuận lợi hơn đối với người sở hữu chứng khoán niêm yết và trong một số trường hợp công ty niêm yết được ưu đãi về thuế hơn.

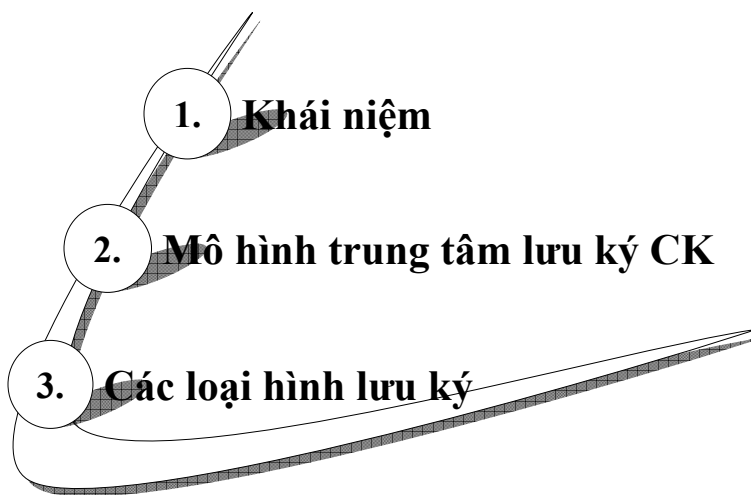
b) Những bất lợi:

- Công ty chứng khoán niêm yết phải tuân thủ chế độ báo cáo, chế độ công bố thông tin chặt chẽ hơn.
- Dễ bị thâm tóm, sát nhập, quyền sở hữu dễ bị “pha loãng”

5/11/2009

13

Nghệp vụ lưu ký

5/11/2009

14

Nghệp vụ lưu ký

1. Khái niệm:

Lưu ký chứng khoán là một khái niệm tổng hợp bao gồm hai nghiệp vụ: Lưu giữ và điều hành chứng khoán theo ủy thác.

Tại Việt Nam thì lưu ký chứng khoán cũng có thể hiểu là việc lưu giữ, bảo quản chứng khoán của khách hàng và giúp khách hàng thực hiện các quyền của mình đối với chứng khoán.

5/11/2009

15

2. Mô hình trung tâm lưu ký chứng khoán

***Mô hình quản lý 1 cấp :**

- Là mô hình quản lý trực tiếp tài khoản của các nhà đầu tư.**
- Trung tâm lưu ký chứng khoán trở thành một đầu mối thông tin và thông qua hệ thống của mình có thể giúp UBCK thực hiện những quy định về quản lý bán khống, mua bán nội gián một cách chặt chẽ.**
- Tài khoản của nhà đầu tư được ghi có và ghi nợ trực tiếp tại TTLK. Các thành viên lưu ký đóng vai trò là người theo dõi tài khoản cho người đầu tư.**

5/11/2009

16

2.Mô hình trung tâm lưu ký chứng khoán

***Mô hình quản lý 2 cấp (phổ biến)**

- Là mô hình quản lý tài khoản thành viên lưu ký.
- Chỉ có các thành viên lưu ký mới được mở tài khoản tại TTLK.
- Người sở hữu mở tài khoản và ký gửi chứng chỉ chứng khoán của mình tại thành viên lưu ký và thành viên lưu ký tái lưu ký chứng khoán tại TTLK

5/11/2009

17

2.Mô hình trung tâm lưu ký chứng khoán

***Mô hình quản lý tài khoản hỗn hợp**

- Một mô hình khác cho phép người sở hữu chứng khoán được mở tài khoản và lưu ký chứng khoán tại hai nơi: tại thành viên lưu ký hoặc trực tiếp tại trung tâm lưu ký.
- Mô hình này ít phổ biến và thường là hình thức biến dạng của mô hình hai cấp .

5/11/2009

18

Trung tâm lưu ký chứng khoán của Việt Nam

- Theo mô hình quản lí hai cấp.
- TTLK là nơi tập trung lưu trữ chứng khoán.
- Các thành viên lưu ký là các cty chứng khoán thành viên được mở tài khoản TTLKCK.
- Người sở hữu mở tài khoản và kí gửi chứng khoán của mình tại thành viên lưu kí và thành viên lưu ký tái lưu ký chứng khoán tập trung tại TTLKCK.

5/11/2009

19

3.Các loại hình lưu kí

- Lưu giữ kín
- Lưu giữ mở
 - Lưu ký biệt lập
 - Lưu ký hoán đổi
 - + Lưu ký tổng hợp
- Lưu ký tại tổ chức thứ ba
- Lưu ký thế chấp
- Lưu ký phong tỏa

5/11/2009

20

Kết luận

Niềm yết và lưu ký đóng vai trò rất quan trọng trong hoạt động của TTCK.

Nó ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình giao dịch của TTCK.